

Για το ψέμα και τη δολιότητα (Αγίου Νικοδήμου του Αγιορείτου)

[Ορθοδοξία](#) / [Πατερική Θεολογία](#)

[Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης](#)

Αδελφοί μου Χριστιανοί, προσέ-χετε, όσο μπορείτε, να μη λέτε ψέματα, γιατί το ψέμα είναι ε-φεύρεση του διαβόλου και ο διάβολος είναι ο πατέρας του ψεύδους.

Επομένως, όσοι είναι ψεύτες, έχουν πατέρα τους τον διάβολο και μοιάζουν μ' αυτόν και τον έχουν πατέρα, κα-θώς το αναφέρει και ο Κύριός μας στην Αγία Γραφή, λέγοντας: «Ο πατέρας που έχετε εσείς είναι ο διάβολος, κι όσα επιθυμεί ο πατέρας σας, αυτά θέλετε να κάνετε. Εκείνος εξαρχής ήταν ανθρωποκτόνος και δεν μπόρεσε να στα-θεί μέσα στην αλήθεια, γιατί δεν υπάρχει μέ-σα του τίποτε το αληθινό. Όταν λέει ψέματα, εκφράζει τον εαυτό του, γιατί είναι ψεύτης και είναι ο πατέρας του ψεύδους (Ιωαν.8,44) Αντίθετα, όσοι λένε την αλήθεια, έχουν ως πατέρα τους την Αλήθεια, που είναι ο Θεός και ο Ιησούς Χρι-στός. Και είναι γεννημένοι από την Αλήθεια, καθώς μας λέει ο «αγαπημένος» μαθητής Ιω-άννης : «Παιδιά μου, ας μην αγαπάμε με λό-για και ωραίες φράσεις, αλλά με έργα και αγάπη αληθινή. Απ' αυτό θα καταλάβουμε ότι εί-μαστε παιδιά της

αλήθειας»(Α΄Ιωάν.3,18).

Εσείς είσθε Χριστιανοί και, με τη Χάρη του Αγίου Βαπτίσματος, απογυμνωθήκατε από τον παλαιό άνθρωπο και ενδυθήκατε τον Χριστό, που είναι η αλήθεια, όπως το λέει και ο ίδιος: «Εγώ είμαι η οδός, η αλήθεια και η ζωή»(Ιωάν.14,6). Πώς τολμάτε λοιπόν να αφήνετε την αλήθεια και να προτιμάτε το ψεύδος; Δεν σκέπτεσθε ότι με τις ψευδολογίες σας αυτές ξεντύνεστε τον Χριστό, τον νέο άνθρωπο, και ενδύεσθε πάλι τον παλαιό που φθείρεται και χάνεται; Δεν ακούτε πώς σας συμβουλεύει ο μακάριος απόστολος Παύλος, να μη λέτε ψέματα ο ένας στον άλλον, αλλά να πετάξετε από πάνω σας τον παλαιό άνθρωπο, του οποίου το κύριο χαρακτηριστικό είναι το ψεύδος, και να ενδυθείτε τον νέο, του οποίου ίδιο είναι η αλήθεια; «Μη λέτε ψέματα ο ένας στον άλλον, αφοί βγάλατε από πάνω σας τον παλαιό α-μαρτωλό εαυτό σας με τις συνήθειές του, και ντυθήκατε τον καινούργιο άνθρωπο, που α-νανεώνεται συνεχώς, σύμφωνα με την εικόνα του Δημιουργού του, ώστε με τη νέα ζωή να φθάσει στην τέλεια γνώση του Θεού» (Κολ. 3,9)

Ο ιερός Χρυσόστομος λέει: Αν κάποιος φοράει καινούργιο φόρεμα, αυτό γίνεται εύκολα αντιληπτό από όλους. Έτσι και σεις, λέει, είσθε Χριστιανοί, επειδή έχετε ενδυθεί, κατά το άγιο Βάπτισμα, τον Χριστό σαν ένα φόρεμα. Αυτό μόνο πρέπει να φροντίζετε να γίνεται φανερό στο περιβάλλον σας με τα έρ-γα και τα λόγια σας και γενικά με όλη σας τη βιοτή. Να γίνεται αντιληπτό δηλαδή ότι το ένδυμά σας είναι ο Χριστός: «Ας ενδυθούμε τον Χριστό», λέει ο ιερός πατέρας, «και ας είμαστε μαζί Του. Διότι εκείνος που φοράει ένα καινούργιο ένδυμα, αυτό γίνεται κατα-φανές σε όλους τους γύρω του. Ας γίνεται λοι-πόν καταφανής ανάμεσά μας με κάθε τρόπο ο Χριστός. Πώς όμως θα γίνει φανερός; Αν πράττουμε πάντοτε όσα Εκείνος επιθυμεί».

Κάθε ψέμα, ό,τι λογής κι αν είναι, με όποιο τρόπο κι αν λέγεται, είναι κακό και ολέθριο. Το ψέμα δεν πρέπει να το φέρνουν στο στόμα τους οι Χριστιανοί, διότι τους γίνεται εύκολα κακή συνήθεια, όπως λέει ο σοφός Σειράχ: «Απόφευγε να λες οποιοδήποτε ψέμα, γιατί αυτή η συνήθεια δεν βγάζει σε καλό»(Σοφ. Σειρ. 7,13). Και σε άλλο σημείο λέει ο ίδιος ο Σειράχ, ότι «ο κλέφτης είναι προτιμότερος από τον επαγγελματία ψεύτη, αλλά και οι δυό βαδίζουν στην καταστροφή και στην απώλεια»(Σοφ. Σειρ. 20,25).

Αν έχει έτσι το πράγμα, πόσο πρέπει να προσέχουν οι Χριστιανοί, ώστε να μη λένε ψέματα, με σκοπό να ξεγελάσουν τον αδελφό τους με δόλο και κακία, όπως το κάνουν συ-νήθως οι διάφοροι επιστήμονες, οι τεχνίτες και οι επαγγελματίες; Φοβηθείτε λοιπόν τον Θεό και πάψετε να χρησιμοποιείτε το ψέμα στις σχέσεις σας με τους συνανθρώπους σας, διότι ο Θεός επιτρέπει να αφανίζονται όσοι λένε ψέματα, όπως μας το λέει και ο προφήτης Δαβίδ: «Θα επι-τρέψεις να εξολοθρευθούν όσοι λένε ψέμα-τα» (Ψαλμ. 5,6).

Πράγματι, ο Θεός παραχωρεί να πέσουν σε μεγάλα δεινά και σε διάφορες δυστυχίες όσοι ψεύδονται. Όσοι λένε ψέματα στις επαγγελματικές τους συναλλαγές, φέρνουν τον διάβολο μέσα στην εργασία τους. Στην εργασία όμως και στο επάγγελμα, από το οποίο αποδιώκεται ο Θεός και διαφεντεύει ο διάβολος, τί ευλογία ή τί καλό μπορεί να ακολουθήσει; Οπωσδήποτε κανένα. Και όχι μόνο δεν

μπορεί να επέλθει εκεί κανένα καλό, αλλά κατάρρα και δυ-στυχία και κάθε μορφή κακού θα επικρατήσει.

Έπειτα συλλογιστείτε και τούτο: Αν μια φορά φανείτε ψεύτες στις συναλλαγές σας, μετά, και αλήθεια να λέτε, κανείς πια δεν θα σας πιστεύει.

Πόσο κακό πράγμα είναι η δόλια συμπεριφορά και ότι δεν είναι σωστό διάφοροι επαγγελματίες να χρησιμοποιούν το δόλο στις συναλλαγές τους, διότι η δολιότητα είναι μισητή στον Θεό.

Προσέχετε, αδελφοί μου, να μη μεταχειρίζεστε το δόλο στις εργασίες σας και στις τέ-χνες σας, γιατί ο Θεός αποστρέφεται και απεχθάνεται τον δόλιο άνθρωπο, κατά τον Δαβίδ, ο οποίος λέει: «Όλους τους ψεύτες, Κύριε, τους εξόντωσες· αιμοχαρείς και ύπουλους ο Κύριος τους απεχθάνεται » (Ψαλμ. 5,7).

Δολιότητα είναι το να βάζει λ.χ. ο γε-ωργός σιτάρι ή αλεύρι καλό και καθαρό στο πάνω μέρος του σακιού, για να εξαπατήσει τους αγοραστές, ενώ στο κάτω μέρος έχει βιά-λει άμμο, άχυρα, κεχρί και άλλα παρόμοια.

Δολιότητα είναι το να στολίζει τα υποδεέστερα υφάσματα ο υφαντουργός και το να στιλβώνει τα κακής ποιότητας δέρματα ο υποδηματοποιός, για να ξεγελάσει τους ανθρώπους να τα αγοράσουν.

Δολιότητα είναι το να έχει ο πραγματευτής και ο έμπορος ζυγαριά δόλια και δύο λογίων μέτρα^α μικρότερα όταν πουλάει και μεγαλύτερα όταν αγοράζει.

Δολιότητα είναι το να βάζετε εξωτερικά και επιφανειακά σε κάθε πράγμα που πρό-κειται να πουληθεί μόστρα καλή και μέσα το πράγμα να μην είναι καλό. Το να βρέχετε το σιτάρι, για να είναι πιο βαρύ στο ζύγι και να το ανακατεύετε με ρύζι και αλάτι.

Δολιότητα είναι το να έχουν λ.χ. οι σα-ράφηδες (αργυραμοιβοί) κρυμμένο μικρό μασούρι στο στό-μα τους και μ' αυτό να φυσάνε το ένα μέρος της ζυγαριάς, για να βαρύνει, όταν ζυγίζουν τα νομίσματα, χωρίς να το αντιλαμβάνεται ο νοικοκύρης που είναι παρών και βλέπει.

Δολιότητα είναι το να ανακατεύουν οι οινοπώλες, οι κάπηλοι και οι μπακάληδες το κρασί και το μέλι με το νερό. Το λάδι με το κο-λοκύθι. Το καθαρό κερύ και το βούτυρο με το ξύγκι. Και γενικά σε όλα τα είδη που εμπο-ρεύονται να σμίγουν τα καλά με τα κακά, τα ακριβά με τα τιποτένια.

Αλλά πού μπορώ εγώ να απαριθμήσω τις τόσες και τόσες δολιότητες που μεταχειρίζεται ο κάθε επαγγελματίας, για να ξε-γελάσει τον άλλον; Ούτε ο ίδιος ο διάβολος δεν μπορεί να επινοήσει αυτού του είδους τις δολιότητες που επινοούν οι ειδικοί για το κά-θε επάγγελμα.

Τούτο μόνο θα πω σαν γενικό συμπέ-ρασμα: Δολιότητα είναι κάθε εργασία ψευδής και κάθε υποκριτική και ψεύτικη συμπεριφορά που μεταχειρίζονται -ποιοί άλλοι;- οι κάθε είδους επαγγελματίες για να ξεγελάσουν τους προμηθευτές και να πάρουν τα χρήματά τους. Τα χρήματα όμως αυτά είναι μισητά και σιχαμερά και ακάθαρτα μπροστά στον Θεό. Πα-ρόμοια είναι ακάθαρτοι και βδελυκτοί και όσοι κάνουν αυτές τις δολιότητες. Γι' αυτό ο Σολομώντας λέει: «Τη ζυγαριά που κλέβει την μι-σειί ο Κύριος, ενώ το ζύγι το σωστό Τον ευχαριστεί»(Παροιμ. 11,1).

Τί κάνετε δύστυχοι, αδελφοί μου, τεχνί-τες, κάπηλοι και έμποροι; Χρησιμοποιείτε το δόλο για να εξαπατήσετε τον αδελφό σας; Και δεν ακούσατε πώς ο Θεός προστάζει στην Παλαιά Διαθήκη να μη δολιεύεται κανείς τους συνανθρώπους του; «Μην τριγυρνάς», λέει. «και σκορπάς ψευτιές και συκοφαντίες στους συμπατριώτες σου, ούτε να σηκώνεσαι στη δί-κη να μιλάς εναντίον του συμπολίτη σου, όταν κινδυνεύει να καταδικασθεί σε θάνατο. Εγώ είμαι ο Κύριος»(Λευιτ. 19,16).

Κι αν ο Θεός εμπόδισε τους Εβραίους -που ήταν αρχάριοι πνευματικά σαν νήπια- να μεταχειρίζονται δολιότητες στις σχέσεις τους με τους αδελφούς τους, πόσο μάλλον εμποδίζει εσάς, τους Χριστιανούς να πέφτε-τε σε δόλο; Εσάς τους Χριστιανούς που είσθε τέκνα του Ευαγγελίου και έχετε φθάσει σε πιο ώριμη πνευματική κατάσταση «στην τελειό-τητα που μέτρο της είναι ο Χριστός»;(Εφεσ.4,13). Περιπλέκεστε σε δολιότητες και δεν ακούτε τον προφήτη Δαβίδ που λέει ότι ο Θεός παραχω-ρεί να περιπέσουν σε πολλά κακά και σε απίστευτες δυστυχίες εκείνοι που δολιεύονται τον πλησίον τους: «Ευτυχούν τώρα», λέει ο Ψαλμωδός. «αλλά για τις δολιότητές τους θα πα-ραχωρήσεις να πέσουν σε πολλά βάσανα»(Ψαλμ. 72,18). ...

Γι' αυτό, αδελφοί μου, για να μην παραδοθείτε κι εσείς στη δίκαιη παιδεία του Θε-ού, παραιτηθείτε από κάθε κακία και κάθε είδους υποκρισία. Και ούτε λόγια δόλια και απατηλά να λαλείτε, για να προσελκύσετε στην εργασία σας τους διάφορους προμηθευτές και αγοραστές, ούτε στην πράξη να μεταχειρίζεστε τη δολιότητα. Αλλά, σαν άκακα βρέφη και ως αληθινοί Χριστιανοί, να ποθήσετε το άδο-λο και λογικό γάλα. Να συμπεριφέρεστε με απλότητα, να εργάζεσθε με απλότητα, να που-λάτε και να αγοράζετε με απλότητα και κα-θαρή καρδιά το εμπόρευσμά σας. Έτσι σας προτρέπει να κάνετε και ο κορυφαίος απόστολος Πέτρος στην Επιστολή του: «Πετάξτε από πάνω σας», λέει, «κάθε είδους κακία, κάθε δολιότητα, υποκρισία, φθόνο και κάθε είδους κακογλωσσιά. Σαν τα νεογέννητα βρέ-φη, να λαχταράτε το λογικό γάλα, για να αυξη-θείτε πνευματικά και να ολοκληρώσετε τη σω-τηρία σας»(Α' Πετρ. 2,1-3).

Αν συμπεριφέρεστε μ' αυτό τον τρόπο, όχι μόνο εδώ θα έχετε την ευλογία του Θεού σε ό,τι επαγγέλλεσθε, αλλά και εκεί, στην αι-ώνια ζωή, θα συναριθμηθείτε με τους δίκαιους εκείνους, στων οποίων το στόμα δεν βρέθηκε δολιότητα, όπως γράφει και η Αποκάλυψη: «Είναι εκείνοι που ακολουθούν το Αρνίο, όπου κι αν πάει. Απ' όλη την ανθρωπότητα αυτοί έχουν λυτρωθεί, ως πρώτη προσφορά στον Θεό και στο Αρνίο. Δεν ακούστηκε από το στόμα τους κανένα ψέμα ούτε κατηγορούνται για κάποιο δόλο, είναι αψεγάδιαστοι»(Αποκ. 14, 4-5). Έτσι θα βρείτε παρρησία ενώπιον του Θεού, μπροστά στον Οποίο δεν μπορεί να σταθεί

κανένας άνθρωπος που διακατέχεται από δόλο, όπως λέει ο Ιώβ: «Κανένας άνομος και δόλιος άνθρωπος δεν τολμά να παρασταθεί ενώπιον Αυτού»(Ιώβ. 13,16).

(Αγίου Νικοδήμου, Χρηστοθήθεια, σ. 150 κ. εξ. αποσπάσματα)

<https://bit.ly/3fnDzTY>